

Kersantti Yrjö Raatikaisen muistiinpanoja ajalta 18.1–4.9.1944. Hän täyttää 100 vuotta joulukuussa.

Muistiinpanot oli kirjoitettu lyijykynällä lokin lehdille, josta Marjatta Pillikko, Viitasaaren Veteraaniihdistyksen sihteeri kirjoitin ne puhtaaksi.

Tammikuun 18 p:nä 1944 hiihdin vihollisen asettamaan miinaan. Tuli reikiä pintaan kuin seulan pohjaan. Naamani on myös täynnä miinansiruja ja parstä oli mustaakin mustempi. Kasvoissa oleva suurin haava ommeltiin.

Kenttäsairaala 18.1–44 Yrjö Raatikainen

Haavoituin 18.1–44 . Osterjärven kenttäsairaalasta sain siirron Siilinjärvelle sotasairaala 20:neen. 17.2.44 oli 21 vrk loma.

Ilmoittauduttava Jyväskylässä 8.3.44 sotasairaala 30:ssä. Sieltä lomalle 14 vrk:ksi 18.4.44. Ilmoittauduttava samassa paikassa 2.5.44. 10.5.44 Jyväskylän päävartioon. 20.5.44 pääsin pois. 24.5.44 lähdin Jyväskylästä Kontiolahden järjestelykeskukseen. Sieltä pääsin lähtemään 31.5.44. Karhumäkeen tulin 2.6.44 ja samana päivänä jouduin kenttäsairaala 33:een, oli ajos leuassa.

Kenttäsairaalasta pääsin pois 13.6.44. Yksikkö oli tulossa Karhumäkeen. 14.6.44 yksikkö lähti Kannakselle.

17.6.44 aamulla saavuttiin Leipäsuon asemalle. Vihollinen rupesi viipymättä pommittamaan ja ampumaan lentokoneista, joita oli kymmeniä. 17. päivän iltana lähdettiin maastoon ja mentiin pitkin metsiä Mustaankorpeen, josta meille tuli yöllä kiire lähtö, sillä vihollinen oli ehtinyt sinne ennen meitä. Siinä meni pataljoona sekaisin. Minä kuljin pääjoukon mukana samana yönä pataljoonan kokoontumispaikalle. 18.6.44 illalla mentiin pahoin pienentynein joukoin Summaan. 19. p:nä klo 13.00 jouduimme suuren ylivoiman pakottamana perääntymään viivytystaistelua käyden Taliin, johon vihollinen pysäytettiin.

20.6.44 minä kävelin kovin kipein ja rakkoja täynnä olevin jaloin kokoontumispaikalle Karisalmelle, jossa jälleen toisistaan hajaantuneet miehet tapasivat toisensa, kovin väsyneinä ja nälkäisinä, sillä useamman reppu ja leipälaukku jäi Summaan. Minä onnistuin saamaan reppuni mukaani. En koskaan elämässäni ole tehnyt niin vaivalloista matkaa kuin Summa-Karisalmi. 21.6.44.

Komppania alistettiin JR13:ta toisen pataljoonan reserviin. Saman päivän iltana vihollinen teki läpimurron ja me teimme vastaiskun JR 13 kanssa, 22–23.6.44 tappelimme yötäpäivää. Nälkää, vilua, kaatuneita, haavoittuneita!

Juhannusaamu 1944

Heräsin siinä 4 maissa ampumahaudan pohjalta helvetinmoiseen paukkeeseen. Kova vilu, vettä sataa, hirmu sota ympärillä. Sellainen oli juhannusyön aamu v. 1944. 24.6.44 juhannuksena pääsimme pois edestä ja olimme taloissa yötä. Nukuimme koko yön hyvin. 25.6.44 aamulla tuli taas lähtö vastahyökkäykseen Karisalmen asemalta etelään päin, Talin mylly tavoitteena. Vastahyökkäys päättyi yöllä 26. päivää vasten. Ei päästy aivan tavoitteeseen. Yön aikaan nukuimme hiukan puunjuurella. 26.6.44 klo 6.00 lähdettiin jälleen vastahyökkäykseen samaan suuntaan kuin eilen. Vastahyökkäystä ei tehty. Kovaa tulitoimintaa oli koko päivä. 27.6.44 Taistelu. 28.6.44 tykistökeskitys vihollisen taholta. klo 9.40.

Outo luulisi, ettei tällaisessa paukkeessa elä kukaan. Klo 11.00 heikentämättömällä voimalla paukkuu. Klo 12.00 tienoilla ilmaantui näkyviin ainakin seitsemän vihollisen rynnäkötkytkiä ja hyökkäysvaunua.

Ne järjestäytyivät riviin ja ampuivat noin 40–50 cm:n päästä asemiimme. Mitään emme aluksi niille saaneet, myöhemmin yksi paloi. Illalla ne ajoivat tietä pitkin asemiemme ohi. Torjuimme jalkaväen hyökkäyksen, mutta hyökkäysvaunujen vuoksi peräännyimme noin pari kilometriä.

25. päivää vasten yön olin nukkunut ja sen jälkeen en ole nukkunut ollenkaan, joten olen melko poikkinainen ja kurjan näköinen. Puolen yön aikaan 28.6 rupesin erään kiven kupeelle pitkälleni ja siitä heräsin 29.6 klo 6.00. Tunnen itseni kuin toiseksi mieheksi. Mutta leikki on sama. Tykit laulavat ja lentokoneet ruuttaavat ilmasta ja jalkaväen aseet soivat yhtämittaa.

Sain sähkösanoman Lassin hautaamisesta, lähetti toi. 28.6.44 aamulla tulini etumaastosta ja sain postin, vaimoltani kolme kirjettä. Ikävä uutinen oli, että veljeni Lassi oli kuollut. Lassi oli kuollut 13.6.44 kuumeeseen jossain, kai yksikössään. Mieleni on hyvin murtunut. Ainoastaan kerran satuin Lassin kanssa samanaikaisesti lomalle tämän sodan aikana. Sinne muutti Lassi, reilu veljeni. Koskahan on minun vuoroni?

27.6.44 illalla tehtiin 1 komppania ja meidän joukkue vastaisku. Sotasaalis: 2kk:ta PK:ta ja konepistooleja useita kappaleita. Pari yötä olen valvonut aivan kokonaan. 4. p:nä syyskuuta 1944 klo 5.20 saimme poteroomme yllättävän tiedon, että klo 7.00 ei saa ampua yhtään laukausta. Siis aselepo. Myöhemmin kuultiin, että sen olisi pitänyt alkaa klo 8.00. Ei oikein osannut uskoa sellaista todeksi. Pääministerin puhe kyllä antoi aihetta arveluihin, että jotain tapahtuu lähiaikoina. Vihollinen kyllä ampui aina silloin tällöin 4. p:nä asemiimme j.v. aseilla, mutta 5. p:nä ei enää tarvinnut pelätä, sai aivan huoletti kävellä pankalla.

Tähän loppui muistiinpanoni sota-ajalta 18.1–4.9.1944

Yrjö Raatikainen